

Tilburg Plus

Leander Schoormans: verslaafd aan de hemelse klanken van kerkklokken **PAGINA 15**

• Wederopbouwarchitectuur bepalend voor gezicht van de stad

• De Duitse bezetter blies na zijn vertrek alle bruggen over het kanaal op, ook die bij de Bosscheweg. Rijkswaterstaat bouwde hier een hefbrug, een hoogstandje. foto Jan van Eindhoven/Beeld Werk

Nieuwe monumenten voor Tilburg, en dit is pas 't begin

Tilburg heeft de inhaalslag ingezet: vier naoorlogse panden en een hefbrug worden gemeentelijk monument.

door **Stephan Jongerius**

TILBURG. Vier jaar lang zat de gemeentelijke monumentenlijst op slot, nu lijkt Tilburg ermee te strooien. In mei werden al vijf panden van de voormalige NS Werkplaats toegevoegd, nu staan vijf naoorlogse op de nominatie.

Tenzij de eigenaars B en W nog op andere ideeën brengen, krijgen ook die een beschermde status. Alle vijf vormen ze een stukje van wat 'het verhaal dat Tilburg' heet.

Aangespoord door de erfgoedlobby maar ook door criticus Hans Smolders ziet het college dat eigen gezicht steeds meer als kans om de stad mee te profileren.

Neem het generalaat van de Fraters aan de Gasthuisring: vanuit dit bestuurscentrum deden honderden fraters wereldwijd hun werk in onderwijs en verzorging.

„Tilburg mist 17e eeuwse trapgevels”, zegt beleidsmedewerker Joost op 't Hoog, „maar wij hebben parochiecomplexen en indus-

•••

'Tilburg mist trapgevels, maar wij hebben parochiecomplexen en industrieel erfgoed'

Joost op 't Hoog, beleidsmedewerker

trieel erfgoed. Hier zit dat niet in een historisch centrum, maar verspreid over woonkernen.”

Zo vertelt de brug bij de Bosscheweg het verhaal van de Duitse bezetter die na zijn vertrek alle bruggen over het kanaal opblies. Hier bouwde Rijkswaterstaat niet de traditionele ophaalbrug terug, maar een voor die tijd technisch hoogstandje: een hefbrug.

Tilburg slaat met een slordige 430 gemeentelijke en 210 rijksmonument ook geen slecht figuur in de landelijke top. En de stad telt nog tientallen jonge, naoorlogse gebouwen die monumentwaardig zijn.

De top 40 die de Projectgroep naoorlogs erfgoed Tilburg al samenstelde biedt nog volop kansen. Ook heemkondeclubs uit Berkel-Enschot en Udenhout hebben al een reeks, veelal oudere panden voorgedragen. Op 't Hoog: „Volgend jaar kunnen er best eens tientallen monumenten bijkomen.”

Met de benoeming spreekt de gemeente uit een pand te willen behouden. Eigenaars krijgen een extra toets als ze willen verbouwen. Maar een garantie biedt zo'n status niet. Zo liet de gemeente lange tijd zelf monumenten als Villa Vredelust en panden aan de Zwijzenstraat verloederen.

• Goirkestraat 18a: gaaf voorbeeld wonen/winkelen aan Tilburgs lint.

• Zouavenlaan 77 (Kropholler). Illustratie van invulling uitbreidingswijk.

• Stadhuisplein 75, Kantongerecht (Jos. Bedaux). representant naoorlogse modernisering stadscentrum.

• Gasthuisring 54. Generalaat congregatie fraters (Binnen), zeldzaam voorbeeld vormalig Bossche school.

Mee 'in de vaart der volkeren' moest Tilburg in de vijftigerjaren. Cees - de sloper - Becht en de zijnen ontketenden een ware bouw golf. De stad dankt daaraan ook vele tientallen bijzondere panden én zijn huidige gezicht.